

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka: ELIŠKA KOPECKÁ

Název: *Předobrazy homeopatické léčby v Hippokratově učení*

Místo, rok, rozsah práce: Praha, odevzdáno na Katedře dějin a didaktiky dějepisu v červenci 2024, 60 stran textu, seznam pramenů a literatury

Vedoucí práce: PhDr. Jan ZDICHYNEC, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		x		
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			
Autor pravidelně konzultoval s vedoucím práce	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Vedení bakalářské práce Elišky Kopecké jsem přijal bez většího váhání, defendentka mi totiž byla známa ze svého dosavadního studia a částečně se mnou sdílela i nelehké formulování svého tématu. Navíc se chtěla cíleně věnovat problematice z oblasti klasických tradic, jež patří k mé specializaci. Je třeba konstatovat, že spolupráce s E. Kopeckou byla znamenitá. Autorka si samostatně vystavěla své badatelské otázky, které, jak snad mohu prozradit, vycházejí i z její osobní zkušenosti. Navzdory svému zaujetí si přitom od tematiky dokázala udržet potřebný

odstup a své názory na někdy problematicky vnímanou homeopatii nikomu v textu nevnucuje. Pravidelně jsme konzultovali, E. Kopecká reflektovala moje připomínky, získala si ovšem, což bylo nezbytné u tématu této povahy, i konzultanty z lékařského prostředí a probírala svůj výzkum i s klasickými filology. Díky tomu všemu autorka své dosti ambiciózní cíle takřka úplně naplnila.

Po **formální a jazykové stránce** je obhajovaná studie ve srovnání s jinými kvalifikačními pracemi stejného stupně jistě nadprůměrná. Je psána kultivovaným jazykem, úsporně, bez zbytečného opakování, navzdory obtížnému tématu se čte jakoby sama. Pečlivě je zpracován těž poznámkový aparát. Studentka text zpracovávala průběžně, proto nevykazuje ani známky chvatného dokončování, jak tomu někdy u prací tohoto typu bývá.

Struktura: práce je dobře a vyváženě rozvržena, autorka si klade jasné badatelské otázky a vcelku přesvědčivě je zodpovídá. Poněkud neústrojně snad působí ve výkladu recepce Hippokratova učení rychlý přechod od antiky k Hahnemannovi, autorovi 18. a 19. století, ale nemělo by smysl a nebylo by ani možné se v rámci této práce zabývat podrobněji středověkými a raně novověkými teoriemi léčení. Jen drobná poznámka: nestává se často, že by práce odevzdávaná na pedagogické fakultě byla uvedena citátem ve staré řečtině.

Obsahově: čtivý je úvod, je to nepochybně zajímavý příklad, jak prověřit sílu antických tradic ve společnosti (a vlastně i povrchnost jejich využívání). Autorka se důkladně obeznámila s osobností a dílem Hippokrata i hippokratovskými spisy. Byť kompilační, má i tato část značné kvality. Totéž platí o pasáži o Hahnemannovi.

Historické řemeslo: práce vychází z důkladné textové analýzy rozsáhlého korpusu textů spojovaných různým způsobem s Hippokratem a z hledání – často velmi minuciózního – odkazů na homeopatické principy v něm. Je ze své povahy interdisciplinární, autorka pracuje s prameny pečlivě, byť pochopitelně využívá překladů antických autorů. Dobře pracuje s anglicky psanými zdroji.

Nedostatky: Autorka snad mohla kritičtěji zhodnotit edice a překlady, jež používá. Poněkud nahodile působí výčet prací zahraniční literatury, jež využila – jak by svůj výběr zdůvodnila? (anglická a německá stať citovaná na s. 14). Dále mohla důkladněji zhodnotit literaturu k dějinám lékařství a její vztah k homeopatii – zde podává vlastně jen její výčet. Totéž platí o literatuře homeopatické – bylo by snad zajímavé se dočíst o různých pozicích jejích autorů.

Otázky k obhajobě:

Pokládá autorka téma za vyčerpané, nebo si dokáže představit jeho další rozvíjení?

E. Kopecká zpracovala opravdu rozsáhlý soubor pramenů, má s odstupem několika týdnů po odevzdání práce pocit, že své prameny vyčerpala, nebo narazila na některé chybějící?

Otázka spíše interpretační: jak si autorka vysvětluje lidskou potřebu autorit, předávaných z generace na generaci, jako fungoval Hippokrates a jeho díla, na něž se odvolávala – vlastně velmi povrchně – alternativní medicína? A díky čemu si právě *corpus Hippocraticum* tuto pozici zasloužilo?

Dokáže autorka zhodnotit kvalitu překladu relevantních pasáží *corpus Hippocraticum* – nemyslím ve vztahu k originálu, ale spíš srozumitelnost pro současného čtenáře; je srozumitelný a dostatečný poznámkový aparát?

E. Kopecká cituje jednak český překlad Hahnemannova *Organonu*, jednak překlad anglický a francouzský – je sto je porovnat s německým originálem? Autorka uvádí, že překlad není nijak komentován – je i přesto sdělný? A jak je Hahnemann vnímán veřejností dnes?

Byl pro Hahnemanna důležitý nějaký další antický lékař? Hahnemann Hippokrata recipoval, zdá se, v originále – spatřuje v jeho práci s Hippokratem určitou manipulaci, nebo je spolehlivá?

Vzhledem k tomu, že práce je obhajována na pedagogické fakultě, si dovoluji otázku, zda si dokáže autorka představit, že by svůj výzkum v nějaké podobě prezentovala i studentům např. střední školy.

Jak by autorka zhodnotila dosavadní bádání o dějinách lékařství a Hippokratovi? Myslím si, že její pohled historika je cenný – jsou sledované práce spíše historické nebo spíše medicínské?

Závěrem chci konstatovat, že práci Elišky Kopecké rád doporučuji k obhajobě a pokládám ji za práci nadprůměrnou, vzhledem ke standardně obhajovaným pracím bakalářským. Soudím také, že může být nominována do soutěže Agon.